

**Euroopan unionin
rahoittama**

VALINTAESITYS

**Kokouspäivämäärä 12.12.2022
(valintaesitys laadittu 28.11.2022)**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Hankkeen julkinen nimi: POLJIN – Polkuja jatko-opintoihin

Ryhmähanketunnus : R-00390

Saapumispäivämäärä: 30.8.2022

Käsittelijä: Minna Koivukangas

Viranomaisen: Keski-Suomen ELY-keskus

Päähankkeen toteuttaja: Turun kaupunki

Osahankkeen toteuttajat: Länsirannikon Koulutus Oy, Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä ja Turun kristillisen opiston säätiö sr

Toimintalinja 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite 4.2. Uutta osaamista työelämään

Alkamispäivämäärä 1.1.2023

Päätymispäivämäärä 31.12.2025

Hankkeen sisältö

Tarve

Sekä varhaiskasvatus että sosiaali- ja terveydenhuolto kärsivät työvoimapulasta, ja molemmilla aloilla tilanteen odotetaan pahenevan vuosikymmenen loppua kohden. POLJIN – Polkuja jatko-opintoihin - hankkeen tavoitteena on helpottaa tätä ongelmaa jatkuvan oppimisen keinoin.

Tavoite

Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on tuoda helpotusta varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon työvoimapulaan jatkuvaa oppimista hyödyntämällä. Teemoittain tavoitteet ovat seuraavat:

A. VARHAISKASVATUS Varhaiskasvatuksen osalta hankkeen tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksen opettajaksi hakeutuvien ja opiskelevien henkilöiden määrää. Uusia varhaiskasvatuksen opettajan opintoihin lähteviä haetaan sekä ammatillisista opiskelijoista että työelämässä olevista varhaiskasvatuksen lastenhoitajista.

B. SOSIAALI- JA TERVEYSALA Sosiaali- ja terveysalalla hankkeen tavoitteena on alan veto- ja pitovoiman parantaminen. Koulutuksen vetovoimaa kohennetaan mm. suunnittelemalla malleja ammattikelpoisuuden nopeampaan ja sujuvampaan hankkimiseen tapauksissa, joissa opiskelijalla on entuudestaan alan osaamista, esim. muualla suoritettu tutkinto, jota ei Suomessa tunnusteta.

C. JATKUVAN OPPIMISEN TUKI Jatkuvan oppimisen tuen teemassa tavoitteena on kehittää niin opiskelijoiden kuin työelämässä olevienkin jatko-opintovalmiuksia, ammatillisen koulutuksen järjestäjien ohjausosaamista sekä ohjausta tukevia menetelmiä ja välineitä toisen asteen jälkeiseen nivelvaiheeseen. Näiden tavoitteiden edistämiseksi teemassa kehitetään jatko-opintokoordinaattorin työnkuva, jota myös pilotoidaan hankkeessa.

Kohderyhmä

TEEMA A: VARHAISKASVATUS

Ammatillisten oppilaitosten opiskelijat (sekä perustutkinto-opiskelijat että ammatti- tai erityisammattitutkintoa suorittavat) ja työelämässä olevat varhaiskasvatuksen lastenhoitajat ja lastenhoitajina työskentelevät, jotka ovat kiinnostuneita opiskelemaan varhaiskasvatuksen opettajaksi.

TEEMA B: SOSIAALI- JA TERVEYSALA Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ja alalla työskentelevät henkilöt, alan opintoja suunnittelevat tai alalle hakeutuvat henkilöt ja näistä etenkin alan tutkinnon ulkomailta suorittaneet maahanmuuttajataustaiset henkilöt, joiden tutkinto ei anna suomalaista ammattikelpoisuutta.

TEEMA C: JATKUVAN OPPIMISEN TUKI Ammatillisten oppilaitosten ohjaus- ja opetushenkilöstö, teemojen A ja B kohderyhmät sekä yleisesti korkea-asteen jatko-opintoja suunnittelevat ammatilliset opiskelija.

Hankkeeseen osallistuvia henkilöitä on arvioitu kaikkiaan olevan 427 kpl. Osallistuvia yrityksiä on arvioitu olevan 59.

Toimenpiteet

Hankkeessa on neljä työkokonaisuutta:

A. VARHAISKASVATUS

1. Varhaiskasvatuksen opettajan polku ammatillisille opiskelijoille

Vastuuorganisaatio: Turun kristillinen opisto

Muut osallistujat: WinNova, Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä, Novida ja Turun ammatti-instituutti (TAI)

Kohderyhmä: Ammatilliset opiskelijat sosiaali- ja terveysalalla

Vastauksena varhaiskasvatuksen pahenevaan työvoimapulaan hankkeessa rakennetaan sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatus- ja ohjausalan opiskelijoille polkuopinnot korkea-asteelle varhaiskasvatuksen opettajan opintoihin. Tämä toteutetaan vahvistamalla toisen asteen tutkintoa suorittavien valmiuksia jatkaa alan opintoja korkea-asteella. Rakennettava toimintamalli perustuu hankeorganisaatioiden verkostoyhteistyöhön.

2. Varhaiskasvatuksen opettajan opinnot työelämässä oleville varhaiskasvatuksen lastenhoitajille

Vastuuorganisaatiot: WinNova ja SSKKY

Muut osallistujat: Turun kristillinen opisto, Novida ja TAI

Kohderyhmä: Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat ja lastenhoitajan tehtävissä työskentelevät

Kasvatus- ja ohjausalalla työkokonaisuudessa jatkokehitetään Turun kristillisen opiston Ohjauksen nivelet kuntoon -hankkeessa (Oikeus osata-ohjelma/OPH 2020–2022) kehittämää toimintamallia työssä olevien lastenhoitajien työn ohella tehtävistä varhaiskasvatuksen opettajan opinnoista. Mallia jatkokehitetään ja pilotoidaan muilla hankealueilla (Salon seutu, Loimaan seutu, Vakka-Suomi, Satakunta), ja se kohdistetaan työelämässä oleville varhaiskasvatuksen lastenhoitajille ja lastenhoitajan tehtävissä työskenteleville.

B. SOSIAALI- JA TERVEYSALA

3. Sosiaali- ja terveysalan veto- ja pitovoima

Vastuuorganisaatio: Novida

Muut osallistajat: SSKKY ja TAI

Kohderyhmä: Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ja alalla työskentelevät, alan opintoja suunnittelevat tai alalle hakeutuvat henkilöt (erityisesti maahanmuuttajataustaiset ja aikuisopiskelijat) sekä alan työnantajat

Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen vetovoiman lisäämiseksi hankkeessa kehitetään nopeampia ja sujuvampia opintopolkua alalle tuleville aikuisopiskelijoille, etenkin maahanmuuttajille. Osana tätä työtä kehitetään joustava, työelämälähtöinen ja opiskelijan taustan (esim. työkokemus tai ulkomailla suoritettu tutkinto) huomioon ottava polku suomalaiseen ammattikelpoisuuteen johtavaan tutkintoon tai tutkinnon osiin (esim. lähihoitaja/ hoiva-avustaja). Opiskelijarekrytointi ja uusien koulutuspolkujen markkinointi alanvaihtajille tai esim. ulkomailla alan tutkinnon suorittaneille näyttelee merkittävää osaa työkokonaisuudessa.

Sosiaali- ja terveysalan työelämän pitovoimaa parannetaan hankkeessa kehittämällä aloittelevien työntekijöiden (et. maahanmuuttajien) ohjausta ja perehdytystä työpaikoilla ja niin työnantajien kuin työntekijöidenkin urasuunnitteluvalmiuksia.

C. JATKUVAN OPPIMISEN TUKI

4. Jatko-opintoihin hakeutumisen ja jatko-opintovalmiuksien kehittäminen

Vastuuorganisaatio: Turun ammatti-instituutti

Muut osallistajat: WinNova, SSKKY, Novida ja Turun kristillinen opisto

Kohderyhmä: Ammatillisen toisen asteen opiskelijat, ilman opiskelupaikkaa jääneet lukion päättäneet, ammatillisten oppilaitosten ohjaus- ja opetushenkilöstö

Kokonaisuudessa kehitetään toimintamalleja, jotka tukevat korkeakouluopintojen edellyttämien opiskelunvalmiuksien saavuttamista sekä auttavat opiskelijoita hyödyntämään omaa osaamisperustaansa ja työssä tapahtuvaa jatkuvaa oppimista korkeakouluopintojen tukena. Samalla vahvistetaan toisen asteen koulutuksen järjestäjien osaamista toisen asteen jälkeisessä nivelvaiheyhteistyössä ja jatko-opintoihin ohjauksessa. Työ alkaa ohjauksen toimintamallien kartoittamisella; mallit ovat pääsääntöisesti kahdenvälisiä toisen asteen ja korkea-asteen oppilaitosten välillä, joten kattavaa selvitystä näistä ei ole. Työkokonaisuus tukee muiden kokonaisuusien toteutusta. Kokonaisuuksiin 1-2 liittyen siinä kehitetään välivuosiopintoja niille lukion päättäneille, jotka ovat pyrkimässä korkea-asteelle varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin opintoihin, mutta eivät ole vielä saaneet opiskelupaikkaa.

Tulokset

Hankkeen tärkeimmät konkreettiset tulokset ovat seuraavat:

1. Ammatillisille sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatus- ja opetusalan perustutkinto-opiskelijoille rakennettu polku varhaiskasvatuksen opettajan opintoihin.

2. Jatkokehitetty ja nykyistä laajemmalla alueella pilotoitu toimintamalli työssä olevien lastenhoitajien työn ohessa tehtävistä varhaiskasvatuksen opettajan opinnoista.

3. Joustavat ja työelämälähtöiset polut Suomessa tunnustettuun tutkintoon tai ammattikelpoisuuteen henkilöille, joilla on aiempaa kokemusta (esim. ulkomainen tutkinto) alalta.

4. Jatko-opintokoordinaattorin työnkuva ammatillisille oppilaitoksille ja muut jatko-opintoihin hakeutumista ja jatko-opintovalmiuksia kehittävät toimintamallit ja materiaalit.

Työvoimapula-aloille suuntaavien jatko-opintopolkujen lisäksi hanke edistää ammatillisten opiskelijoiden yhdenvertaisuutta parantamalla toisen asteen nivelvaiheen jälkeistä ohjausta ja jatko-opintojen yleistä saavutettavuutta. Tämä on erityisen tärkeää aloilla, joilla valmiiksi rakennettuja polku- tai väyläopintoja esim. ammattikorkeakouluihin ei ole tarjolla.

Lisäarvo

Hankkeessa rakennettava varhaiskasvatuksen opettajan opintopolku ammatillisen toisen asteen opiskelijoille on uutuus, jota ei hankeverkoston tietojen mukaan ole aiemmin kokeiltu. Mallilla on potentiaalia tarjota merkittävää lisäarvoa osaratkaisuna varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön pulaan pitkällä tähtäimellä (> 5 vuotta).

Sosiaali- ja terveystieteiden työntekijäpuolesta huolimatta vastavalmistuneista huolestuttavan suuri osa vaihtaa alaa heti valmistuttuaan. Ohjaus- ja perehdytyskäytäntöjä, uran rakentamista ja urasuunnittelua sekä jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia edistämällä hanke lisää alan pitovoimaa; alanvaihtajien määrän väheneminen tuo välitöntä lisäarvoa alan palvelutuotantoon.

Ammatillisten opiskelijoiden jatko-opintoihin hakeutumista ja jatko-opintovalmiuksia kehittämällä hanke lisää jatkuvan oppimisen houkuttelevuutta kohderyhmän parissa. Hankkeessa kehitetään uutuuksina jatko-opintokoordinaattorin työnkuva osin Polkuja-hankkeessa (Oikeus osata/OPH 2020 – 2022) tehdyn kehittämistyön perusteella; tätä tehtävää ja työnkuva ei hankeverkoston tietojen mukaan ole muualla kokeiltu.

Toiminnan jatkuvuus

Pitkällä aikavälillä hankkeella on merkittävä vaikutus varhaiskasvatuksen korkeakoulutetun työvoiman saatavuuteen hankealueella ja levittämistyön kautta myös valtakunnallisesti. Sosiaali- ja terveystieteillä hanke tuo myös pitkän aikavälin helpotusta työvoimapulaan lisäämällä työvoiman tarjontaa uusien, joustavien ja nopeutettujen opintopolkujen kautta ja myös parantamalla alan pitovoimaa urakehitystä edistävän jatkuvan oppimisen myötä.

Hankkeen tuloksena syntyvät opintopolut, jatko-opintojen toteutus- ja ohjausmallit ja muut tulokset jäävät lähtökohtaisesti elämään osana toteuttajaorganisaatioiden tulevaa perustoimintaa.

Hankkeen tärkeimmät yleisesti hyödynnettävät tulokset ovat:

1. Varhaiskasvatuksen opettajan opintopolku ammatillisella toisella asteella sosiaali- ja terveystieteitä tai kasvatusta- ja ohjausalaa opiskeleville.
2. Jatkokehitetty ja useilla alueilla pilotoitu toteutusmalli varhaiskasvatuksen lastenhoitajien työn ohella tehtävistä varhaiskasvatuksen opettajan opinnoista.
3. Malli joustavista ja työelämälähtöisistä poluista Suomessa tunnustettuun ammattikelpoisuuteen (esim. lähihoitaja/hoiva-avustaja) aiemmin alalta osaamista hankkineille.
4. Ammatillisen oppilaitoksen jatko-opintokoordinaattorin työnkuva.

5. Jatko-opintoihin hakeutumista, jatko-opintovalmiuksia sekä toisen asteen opintojen jälkeistä nivelvaihetta tukevat ohjausmenetelmät ja -materiaalit.

Maantieteellinen kohdealue

Satakunta ja Varsinais-Suomi

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kokonaiskustannukset 1 305 924 euroa (palkkakustannukset 932 803 euroa ja flat rate (40 %) 373 121 euroa).

Haettu EU- ja valtion rahoitus 1 044 738 euroa (80 % kokonaiskustannuksista). Omarahoitus (kuntarahoitus, yksityinen rahoitusta) 261 186 euroa.

Päähankkeen hakijalta 14.11.2022 sähköpostitse saadun tiedon mukaan Varsinais-Suomen osuus hankkeen kokonaiskustannuksista on 1 095 316 euroa ja EU- ja valtion rahoituksesta 876 252 euroa ja Satakunnan osuus hankkeen kokonaiskustannuksista on 210 608 euroa ja EU- ja valtion rahoituksesta 168 486 euroa.

Satakunnan osuus vastaa 90 % Länsirannikon Koulutus Oy:n budjetista.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on saapunut Keski-Suomen ELY-keskuksen käsittelyyn 30.8.2022.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien yleisten valintaperusteiden mukainen arviointi haun päätyttyä. Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusyksikön yleisillä hylättävien ESR+ -hakemusten kokouksessa 2.11. hakemuksen on arvioitu täyttävän yleiset valintaperusteet. Arviointia varten ryhmähankkeen päätoteuttajalta pyydettiin sähköpostitse 21.9.2022 lisäselvitystä hakemuksen kohtaan 4.1. Lisäselvitys saatiin sähköpostitse 28.9.2022.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien erityisten valintaperusteiden mukainen arviointi yleisten valintaperusteiden mukaisen arvioinnin päätyttyä. Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusyksikön erityisten valintaperusteiden mukaisessa arviointikokouksessa 7.11.2022 hakemuksen on arvioitu saavan riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Arvioinnissa on huomioitu myös hakemuksesta saadut asiantuntijakommentit Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueilta sekä JOTPA:lta.

Myönteinen valintaesitys hakemuksesta on hyväksytty Satakunnan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 23.11.2022.

Hakemus on esitelty Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 16.9.2022. Myönteinen valintaesitys hakemuksesta on käsitelty yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 25.11.2022. Hakemus on Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyssä 12.12.2022.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2. Uutta osaamista työelämään. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja hakemus on erityistavoitekohtaisten valintaperusteiden mukaisessa arvioinnissa saanut riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Saadut asiantuntijalausunnat on otettu huomioon hankkeen arvioinnissa ja tullaan huomioimaan myös hakemuksen korjaus- ja täydennystarpeissa.

Hankkeella on tärkeä tavoite eli se pyrkii vastaamaan alueiden varhaiskasvatus- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työvoimapulaan. Hankkeessa kehitettävät ratkaisut eivät sinällään ole kovin uudenlaisia, mutta tuovat niihin kuitenkin selkeää lisäarvoa. Hankkeen toimenpiteet edistävät kohderyhmän osaamista ja sitä kautta työllistymistä. Hanke edistää myös kohtaantoa sekä koulutuksen tarjoajien ja työnantajien yhteistyötä.

Hanke tukee Satakunnan maakuntaohjelman toteutusta mm. Osaava Satakunta -kehittämisteeman osalta vastaamalla osaavan työvoiman saatavuuteen ennakkoiden työelämän murros- ja muutospaineet, vahvistamalla yritys- ja oppilaitosyhteistyötä ja edistämällä osaavan työvoiman saatavuutta kehittämällä jatkuvan oppimisen palveluja, oppimisympäristöjä sekä oppilaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä.

Hanke tukee Varsinais-Suomen maakuntaohjelman toteutusta ainakin tavoitteen 9. Maakunnan korkea ja monipuolinen osaaminen kanavoituu alueen hyvinvoinniksi. Jatkuvaa oppimista ja elämäkokemusta arvostetaan osalta.

Rahoittajan esitys

Hanketta esitetään rahoitettavaksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakijan kanssa käydään tarkemmat neuvottelut hakemuksen korjaus- ja täydennystarpeista ennen myönteisen päätöksen tekemistä. Täydennettäviä ja korjattavia asioista ovat mm.

- saatujen asiantuntijakommenttien huomioiminen
- kohderyhmän täsmentäminen, myös välillinen kohderyhmä
- hankkeen lisäarvo mm. ohjaukseen vs. oppilaitosten normaali toiminta tarkistettava
- hankkeen toimenpiteitä on konkretisoitava – mitä kukin osatoteuttaja tarkalleen ottaen tekee?
- lyhyen aikavälin tavoiteluvut tarkistettava
- hankkeen kustannusarvio lienee ylimitoitettu, henkilöresurssit tarkistettava

Myönteinen päätös hankkeesta pyritään tekemään vuoden 2023 alkupuolella.

Varsinais-Suomen osuus hankkeen kokonaiskustannuksista on enintään 1 095 316 euroa ja EU- ja valtion rahoituksesta enintään 876 252 euroa. Satakunnan osuus hankkeen kokonaiskustannuksista on enintään 210 608 euroa ja EU- ja valtion rahoituksesta enintään 168 486 euroa.